ПрАТ «ВНЗ «МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»
Навчально-науковий інститут психології та соціальних наук
Кафедра іноземної філології та перекладу

ЗАТВЕРДЖУЮ Директор Навчально-наукового інституту психології та соціальних наук _____ Яна РАЄВСЬКА «28» серпня 2025 р.	**СХВАЛЕНО** на засіданні кафедри іноземної філології та перекладу Протокол № 1 від «27» серпня 2025 р. Завідувач кафедри _____ Іван БАХОВ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ТЕОРІЯ ПЕРЕКЛАДУ»

Галузь знань:	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Спеціальність:	В11 Філологія (спеціалізація В11.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська)
Рівень вищої освіти:	другий (магістерський) рівень
Освітня кваліфікація:	магістр філології
Освітньо-професійна програма:	Англійська мова і література (друга мова – німецька)

Київ – МАУП – 2025

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва навчальної дисципліни	Теорія перекладу
Шифр і назва спеціальності	В11 Філологія (спеціалізація В11.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська)
Освітньо-професійна програма	Англійська мова і література (друга мова – німецька)
Рівень вищої освіти	другий (магістерський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	вибіркова
Кількість кредитів і годин	3 кредити ЄКТС / 90 годин. Лекції: 20 годин; практичні (семінарські) заняття: 14 годин; самостійна робота: 60 годин
Термін вивчення дисципліни	1 курс, II семестр
Мова викладання	англійська, українська
Вихідний рівень володіння мовою	англійська мова – не нижче В2 (CEFR)
Вид підсумкового контролю	залік (за результатами поточного контролю)
Сторінка дисципліни на сайті	

Загальна інформація про викладача. Контактна інформація. Комунікація

Прізвище, ім'я, по батькові викладача	Романенко К.М.,
Науковий ступінь	Кандидат економічних наук,
Вчене звання	доцент,
Посада	доцент кафедри
Дисципліни, які викладає НПП	
Напрями наукових досліджень	
Посилання на реєстри ідентифікаторів для науковців (ORCID, Google Scholar)	https://scholar.google.com/citations?hl=ru&user=KdxDAcoAAAAJ&view_op=list_works&sortby=pubdate
Портфоліо викладача на сайті кафедри / Інституту / Академії	
E-mail	
Контактний телефон	
Телефон кафедри	
Комунікація зі здобувачами (e-mail, месенджери, консультації, очні зустрічі)	

Структура курсу

Анотація курсу. Навчальна дисципліна «Теорія перекладу» належить до вибіркових освітніх компонентів (ВК 2.3) освітньо-професійної програми «Англійська мова і література (друга мова – німецька)» другого (магістерського) рівня вищої освіти зі

спеціальності В11 «Філологія» (спеціалізація В11.041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська») і вивчається у ІІ семестрі (1 курс). Здобувач обирає її з блоку вибору як альтернативу дисципліні «Перекладацький аналіз тексту». Курс поглиблює знання з загальної та часткової теорії перекладу: поняття перекладу та його види, моделі перекладу, еквівалентність і адекватність, перекладацькі трансформації, прагматичні та культурологічні аспекти, теорії усного перекладу, а також оцінювання якості перекладу та етика перекладача.

Предмет вивчення навчальної дисципліни: загальні закономірності перекладу, моделі перекладацького процесу та категорії теорії перекладу.

Мета курсу: сформувати в здобувачів систематизовані знання з теорії перекладу та вміння застосовувати їх для аналізу й здійснення перекладу.

Завдання навчальної дисципліни:

– розкрити поняття перекладу, його види та форми;
– ознайомити з моделями перекладу;
– поглибити знання про еквівалентність і адекватність;
– систематизувати класифікації перекладацьких трансформацій;
– розкрити прагматичні й культурологічні аспекти перекладу;
– ознайомити з теоріями усного перекладу;
– сформувати розуміння критеріїв якості та етики перекладу.

Пререквізити навчальної дисципліни: «Актуальні питання перекладознавства», «Техніка перекладу з основної іноземної мови (англійської)».

Постреквізити навчальної дисципліни: перекладацька практика, переддипломна практика, підготовка та захист кваліфікаційної роботи.

Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 2. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК 3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 11. Здатність проведення досліджень на належному рівні.
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	СК 1. Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямах і школах. СК 3. Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки. СК 4. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного/мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів. СК 6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.
Програмні результати навчання (ПРН)	ПРН 7. Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці. ПРН 9. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації. ПРН 15. Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу. ПРН 16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

Зміст навчальної дисципліни

Навчальним планом передбачено лекції (20 год.), практичні (семінарські) заняття (14 год.) та самостійну роботу (86 год.). Форма підсумкового контролю – залік.

Методи навчання: лекції (проблемна, оглядова); семінарські заняття; аналіз перекладів; дискусії; презентації; реферування наукових праць; групова робота.

Методи оцінювання: участь у семінарах; аналіз перекладів; реферати наукових праць; усне опитування; тестовий контроль (модульні контрольні роботи); захист індивідуального науково-дослідного завдання; самоконтроль і взаємооцінювання; залік.

Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Лекції, год.	Практичні (семінарські), год.	Самост. робота, год.
Змістовий модуль 1. Загальна теорія перекладу				
Тема 1.	Переклад як об'єкт теорії: поняття, види та форми перекладу; класифікації перекладу за жанром і способом здійснення.	3	2	10
Тема 2.	Моделі перекладу: ситуативна, трансформаційна, семантична, комунікативна, функціональна; перекладацький процес.	3	2	11
Тема 3.	Еквівалентність і адекватність: рівні й типи еквівалентності, норми перекладу.	2	2	11
Тема 4.	Перекладацькі трансформації: класифікації (Віне й Дарбельне, Кетфорд, вітчизняні підходи).	2	1	11
Модульна контрольна робота 1				
Змістовий модуль 2. Часткові теорії та прикладні аспекти				
Тема 5.	Прагматика перекладу: адресат, комунікативний ефект, прагматична адаптація.	3	2	11
Тема 6.	Культурологічні аспекти перекладу: реалії, безеквівалентна лексика, доместикація й форенізація.	3	2	11
Тема 7.	Теорія усного перекладу: види, моделі зусиль Д. Жиля, стратегії.	2	2	11
Тема 8.	Якість перекладу та етика перекладача: критерії, моделі оцінювання, професійні кодекси.	2	1	10
Модульна контрольна робота 2				
Разом:		**20**	**14**	**86**

Самостійна робота (86 год.) забезпечує поглиблене опрацювання теорії перекладу. Основними видами самостійної роботи є: конспектування наукових праць; аналіз перекладів; укладання глосарію; підготовка презентацій; виконання ІНДЗ; підготовка до модульних контрольних робіт і заліку.

Розподіл самостійної роботи за темами

Тема	Зміст самостійної роботи	Год.	Форма контролю

Тема 1	Укладання глосарію основних понять теорії перекладу (40 термінів).	10	Глосарій
Тема 2	Порівняльна таблиця моделей перекладу з прикладами.	11	Таблиця
Тема 3	Аналіз фрагмента перекладу щодо рівнів еквівалентності.	11	Письмовий аналіз
Тема 4	Порівняння класифікацій перекладацьких трансформацій.	11	Аналітична записка
Тема 5	Аналіз прагматичної адаптації в перекладі реклами або медійного тексту.	11	Письмовий аналіз
Тема 6	Аналіз перекладу реалій у художньому творі.	11	Письмовий аналіз
Тема 7	Реферування праці з теорії усного перекладу.	11	Реферат
Тема 8	Аналіз кодексу етики перекладача; оформлення та подання ІНДЗ.	10	Аналітична записка, захист ІНДЗ
Разом		**86**	

Індивідуальне науково-дослідне завдання (ІНДЗ) – теоретико-аналітичне дослідження (10–12 сторінок) обраної категорії теорії перекладу на матеріалі перекладу англомовного тексту: 1) огляд теоретичних підходів; 2) аналіз матеріалу (не менше 50 прикладів); 3) висновки; 4) список джерел; 5) презентація.

Технічне обладнання та / або програмне забезпечення

Для якісного викладання та опанування курсу використовуються: мультимедійні лекційні аудиторії, лінгафонний кабінет і комп'ютерний клас із ліцензійним пакетом Microsoft Office та необхідним програмним забезпеченням; доступ до мережі Інтернет (у т. ч. безкоштовна мережа Wi-Fi); наукова бібліотека Академії. Використовується офіційний сайт МАУП http://maup.com.ua, система електронного навчання Moodle, платформа Microsoft Teams, бібліографічні бази з перекладознавства (BITRA), електронні бібліотеки.

Форми і методи контролю

Контроль успішності здобувачів освіти поділяється на поточний і підсумковий (семестровий).

Поточний контроль здійснюється під час лекційних і практичних (семінарських) занять і має на меті систематичну перевірку засвоєння теоретичного матеріалу та сформованості практичних умінь. Формами поточного контролю є: участь у семінарських обговореннях; аналіз перекладів; реферати; презентації; тестування; виконання завдань для самостійної роботи; модульні контрольні роботи; виконання та захист індивідуального науково-дослідного завдання.

Методи поточного контролю: усний контроль (опитування, дискусія, презентація, захист завдань); письмовий контроль; тестовий контроль; взаємне рецензування; спостереження; проблемні завдання.

Підсумковий (семестровий) контроль проводиться у формі заліку, який виставляється за результатами поточної навчально-пізнавальної діяльності здобувача протягом семестру (до 100 балів) за умови виконання всіх передбачених видів робіт. Здобувач, який набрав менше ніж 60 балів, має право скласти залікову роботу в порядку, визначеному нормативними документами Академії. Дисципліна вважається опанованою, якщо здобувач набрав не менше ніж 60 балів зі 100.

Система оцінювання та вимоги

Система оцінювання ґрунтується на принципах об'єктивності, прозорості, гнучкості та високої диференціації. Оцінювання результатів навчання здійснюється за модульно-

рейтинговою системою із застосуванням 100-бальної шкали. Максимальна кількість балів, яку може накопичити здобувач за всі види навчальної роботи, становить 100.

Таблиця розподілу балів з навчальної дисципліни

Вид навчальної роботи	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	ІНДЗ	Разом
Робота на лекційних і практичних (семінарських) заняттях і самостійна робота	25	25	–	50
Модульна контрольна робота	15	15	–	30
Індивідуальне науково-дослідне завдання (теоретико-аналітичне дослідження)	–	–	20	20
Поточний контроль разом	**40**	**40**	**20**	**100**
Разом				**100**

Розподіл балів. Поточна діяльність оцінюється до 100 балів (50 – робота на лекційних і практичних (семінарських) заняттях та самостійна робота, 30 – дві модульні контрольні роботи, 20 – індивідуальне науково-дослідне завдання). Мінімальна сума балів для отримання заліку становить 60.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи. Модульна контрольна робота виконується у письмовій формі й містить тестові завдання та практичне завдання (теоретичний коментар до фрагмента перекладу) у межах відповідного змістового модуля. Оцінювання: «відмінно» (A) – правильно виконано понад 90 % завдань; «дуже добре» (B) – 82–89 %; «добре» (C) – 75–81 %; «задовільно» (D) – 68–74 %; «достатньо» (E) – 60–67 %; «незадовільно» (FX) – менше 60 %. Відсутність роботи – 0 балів.

Критерії оцінювання аналітичних робіт. Оцінюються: коректність застосування теоретичних понять; глибина аналізу; доречність прикладів; логічність; оформлення посилань.

Критерії оцінювання усних відповідей. Оцінюються: знання теорій; уміння порівнювати підходи; аргументованість; володіння термінологією.

Критерії виставлення заліку. Залік («зараховано») виставляється здобувачеві, який виконав усі передбачені силабусом види навчальної роботи, написав обидві модульні контрольні роботи, подав і захистив ІНДЗ та набрав за семестр не менше ніж 60 балів. Оцінка «не зараховано» виставляється здобувачеві, який набрав менше ніж 60 балів або не виконав обов'язкових видів робіт.

Критерії оцінювання індивідуального науково-дослідного завдання (до 20 балів). Оцінюються: повнота та якість виконання всіх складників завдання; коректність використання фахової термінології; обґрунтованість рішень і висновків; самостійність виконання; дотримання академічної доброчесності; якість публічного захисту та відповідей на запитання.

Заохочувальні (бонусні) бали. За участь у конкурсах, олімпіадах, наукових конференціях і публікацію тез або статей з теорії перекладу здобувачеві за рішенням кафедри можуть нараховуватися заохочувальні бали. Заохочувальні бали не включаються до основної таблиці розподілу балів; один захід є підставою для нарахування балів лише за один найбільш значущий освітній компонент.

Зведена шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою (для іспиту)	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано

82–89	**B**	дуже добре	зараховано
75–81	**C**	добре	зараховано
68–74	**D**	задовільно	зараховано
60–67	**E**	достатньо	зараховано
35–59	**FX**	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1–34	**F**	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

Політика щодо академічної доброчесності. Викладання дисципліни ґрунтується на засадах академічної доброчесності відповідно до Закону України «Про освіту» та нормативних документів Академії https://maup.com.ua/ua/navchannya-u-maup/akademichna-dobrochesnist.html. Усі переклади, перекладацькі коментарі та аналітичні роботи мають бути виконані самостійно. Подання машинного перекладу без постредагування, опублікованого перекладу іншої особи або згенерованого тексту як власного є порушенням академічної доброчесності. За порушення передбачено академічну відповідальність згідно з нормативними документами Академії: повторне проходження оцінювання та / або повторне вивчення відповідного освітнього компонента.

Політика щодо відвідування та запізнень. Відвідування лекційних і практичних (семінарських) занять є обов'язковим. У разі пропуску здобувач самостійно опрацьовує матеріал і відпрацьовує пропущені заняття у визначений викладачем спосіб. Систематична активна робота на заняттях враховується під час підсумкового оцінювання.

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Завдання виконуються у встановлені терміни. Роботи, подані з порушенням дедлайну без поважних причин, можуть оцінюватися зі зниженням балів. Перескладання незадовільних результатів здійснюється у порядку, визначеному нормативними документами Академії https://drive.google.com/file/d/1WqTVIzoBYxjlu3q0UPXsjU4oFT726Cd1/view.

Політика щодо оскарження. Здобувач має право на вмотивоване оскарження результатів оцінювання у порядку, визначеному нормативними документами Академії, звернувшись до викладача, завідувача кафедри або гаранта освітньо-професійної програми https://maup.com.ua/assets/files/yakist/studcentr/polozhennya-pro-sistemu-ocinyuvannya-rezultativ-navchannya-zdobuvachiv-vishhoi-osviti.pdf.

Політика використання цифрових інструментів та інструментів штучного інтелекту. Використання електронних словників, термінологічних баз, корпусів, CAT-інструментів, систем машинного перекладу й генеративного штучного інтелекту допускається як складова сучасної перекладацької технології за умови прозорого декларування такого використання та обов'язкового критичного постредагування результату здобувачем. Під час аудиторних контрольних заходів, модульних контрольних робіт і залікової роботи використання систем машинного перекладу та штучного інтелекту не дозволяється, якщо інше не передбачено умовами завдання https://drive.google.com/file/d/1r74_4CHxDx1bpAvw8X4AvaqLSGWbyaYd/view.

Політика сталого розвитку. Викладання дисципліни узгоджується із Цілями сталого розвитку ООН (Sustainable Development Goals) та принципами відповідальної науки https://sustainability.maup.com.ua/. Зміст курсу співвідноситься з Ціллю 4 «Якісна освіта» (професійна компетентність і навчання впродовж життя), Ціллю 8 «Гідна праця та економічне зростання» (навички для ринку мовних послуг), Ціллю 10 «Зменшення нерівності» (подолання мовних бар'єрів) та Ціллю 17 «Партнерство заради стійкого

розвитку» (міжнародна комунікація та співпраця). Під час навчання заохочується повага до культурного розмаїття, інклюзивність, гендерно чутлива мова та ощадливе використання ресурсів.

Методичне забезпечення навчальної дисципліни

Навчально-методичне забезпечення дисципліни включає: силабус дисципліни; методичні рекомендації до самостійної роботи здобувачів (окремий документ), що містять завдання для самостійної роботи за темами, питання для самоперевірки, вимоги до індивідуального науково-дослідного завдання та критерії оцінювання; конспект лекцій; банк завдань для модульних контрольних робіт; добірку навчальних матеріалів і текстів для практичних занять.

Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Munday J., Pinto S. R., Blakesley J. Introducing Translation Studies: Theories and Applications. 5th ed. London ; New York : Routledge, 2022.

2. Pym A. Exploring Translation Theories. 3rd ed. London ; New York : Routledge, 2023.

3. The Translation Studies Reader / ed. by L. Venuti. 4th ed. London ; New York : Routledge, 2021.

4. Bowker L. De-mystifying Translation: Introducing Translation to Non-translators. London ; New York : Routledge, 2023.

5. The Routledge Handbook of Translation and Methodology / ed. by F. Zanettin, C. Rundle. London ; New York : Routledge, 2022.

Додаткова література

1. Крамар В. Б. Теорія перекладу : метод. рекомендації та настанови до проведення семінарських занять та самостійної роботи для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти. Хмельницький : ХНУ, 2022. 29 с.

2. Мартинюк О. В. Теорія і практика перекладу : метод. рекомендації до практичних занять. Хмельницький : ХНУ, 2022. 55 с.

3. Siever H. Übersetzungswissenschaft. Eine Einführung. 2., überarb. und erw. Aufl. Tübingen : Narr Francke Attempto, 2022. 279 S.

4. The Human Translator in the 2020s / ed. by G. Massey, E. Huertas-Barros, D. Katan. London ; New York : Routledge, 2023.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Офіційний сайт МАУП. URL: http://maup.com.ua
2. BITRA – Bibliography of Interpreting and Translation. URL: https://dti.ua.es/en/bitra/
3. European Society for Translation Studies (EST). URL: https://est-translationstudies.org
4. The Journal of Specialised Translation (JoSTrans). URL: https://www.jostrans.org
5. Google Scholar. URL: https://scholar.google.com

Рекомендовані джерела інформації оновлюються щороку.

Розробник (-и) силабусу:
Романенко К.М., Кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри

_____
(П.І.Б., науковий ступінь, вчене звання, посада на кафедрі, підпис)

Викладач:
Романенко К.М., Кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри

_____
(П.І.Б., науковий ступінь, вчене звання, посада на кафедрі, підпис)

Силабус розглянуто на засіданні кафедри іноземної філології та перекладу.
Протокол від «27» серпня 2025 р. № 1